

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Pičín, okres Příbram

262 25 Pičín 23

Identifikátor školy: 600 054 691

Termín konání inspekce: 13. a 14. červen 2005

Čj:	b2-1056/05-5080
Signatura	ob5by159

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Pičín, okres Příbram je neúplnou základní školou s kapacitou 70 žáků. Má dvě třídy a podle stavu k 30. září 2004 je zde zapsáno 29 žáků. Jednu třídu tvoří žáci prvního, druhého a čtvrtého ročníku, další třída spojuje třetí a pátý ročník. Součástí školy je školní družina s jedním oddělením a kapacitou 25 žáků. Zřizovatelem je obec Pičín se sídlem na adrese 262 25 Pičín 90. Škola je od 1. ledna 2001 příspěvkovou organizací a má právní subjektivitu.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekce bylo zjištění a zhodnocení personálních podmínek vzdělávání v celé škole, materiálně-technických podmínek vzdělávání pro předměty český jazyk, anglický jazyk a matematika a dále zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v uvedených předmětech vzhledem k přijatému vzdělávacímu programu. Součástí inspekční činnosti bylo také zjišťování a hodnocení plnění učebních dokumentů dle ustanovení § 185 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a státní kontrola dodržování právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů).

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Z hlediska kvalifikace dosažené vyučujícími jsou ve složení učitelského sboru nedostatky. Odbornost pro výuku na prvním stupni ve škole zcela chybí. Funkci jedné třídní učitelky zastává ředitelka školy aprobovaná pro výuku ruského a anglického jazyka, druhá třídní učitelka je absolventkou nepedagogického oboru filosofické fakulty. Třetí členkou sboru je kvalifikovaná vychovatelka školní družiny, která se podílí na výuce předmětů výchovného charakteru a vyučuje také matematice ve čtvrtém ročníku. Uvedené nedostatky v předepsané kvalifikaci do značné míry kompenzuje přístup všech učitelek ke školské problematice, zájem o školní práci a zkušenost získaná pedagogickou praxí, jejíž délka se pohybuje v rozmezí od patnácti do třiceti roků.

Organizace školy je zřetelná a funkční a dobře umožňuje každodenní provoz. Zakotvena je v organizačním řádu, v pracovních smlouvách, v zápisech z porad a v dalších vnitřních dokumentech. Činnosti jsou zodpovědně plánovány. Pracovní role, kompetence a povinnosti pedagogických pracovníků jsou jasné. Funkce výchovného poradce zřízena není, úkoly výchovného poradenství a prevence sociálně-patologických jevů plní ředitelka. Provozní záležitosti obstarává školnice. Přenos informací uvnitř školy probíhá velmi operativně při každodenním osobním jednání všech zaměstnankyň, zásadní informace jsou bez prodlení zveřejňovány na nástěnkách nebo popř. při poradách. Řádně je minimálně pětkrát ročně svolávána pedagogická rada. Žákovský poradní orgán nebyl dosud ustanoven.

Metodické sdružení zřízeno není. Pedagogické osvětě je však věnována dostatečná pozornost. Hlavním nástrojem vedení pedagogických pracovníků je neustálá metodická diskuse a vzájemná neformální pomoc, přenos informací z vesměs vhodně volených akcí DVPP a výstupy z kontrolní a hospitační činnosti, kterou ředitelka vykonává s potřebnou frekvencí a náročností. Příležitostně se vyučující účastní metodických akcí ve spolupráci se školami v blízkém okolí. Náměty pedagogické osvěty čerpají také z dostupné odborné literatury.

Vzhledem k finančním možnostem je ve škole poněkud omezen výběr odebíraných odborných časopisů. Hodnocení pedagogických pracovníků ředitelkou je v porovnání s inspekčním zjištěním realistické a vyznívá vcelku pozitivně. Přestože jsou vydána kritéria pro přidělování mimotarifních složek platů, neumožňují mzdové prostředky výraznější diferenciaci osobních příplatků a hodnocení pracovníků se tak odehrává hlavně v morální rovině. Sbor je prozatím stabilizován. Vyučující, které nespĺňují předepsané podmínky odborné kvalifikace, se ucházejí o přijetí k dálkovému pedagogickému studiu.

Personální podmínky vzdělávání v podstatě umožňují plnění deklarovaného vzdělávacího programu a jsou celkově hodnoceny stupněm dobrý.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola sídlí ve staré, ale dobře udržované dvoupodlažní budově, v jejímž přízemí jsou umístěny další samostatné subjekty – mateřská škola a školní jídelna. Pozemek školy a bezprostřední okolí umožňuje rekreační pobyt žáků, některé tělovýchovné aktivity, v menší míře i pěstitelské činnosti. Vnitřní prostory budovy jsou esteticky upravené a vkusně vyzdobené dětskými pracemi. Počet a kapacita učeben plně vyhovují provozním potřebám školy, citelně ovšem schází vlastní tělocvična. Dvě učebny slouží jako kmenové třídy, třetí je určena pro výuku hudební výchovy, pro případné dělení tříd a v odpoledních hodinách pro provoz školní družiny. Ve všech třech učebnách je vytvořeno velmi pěkné a podnětné prostředí. Vybaveny jsou moderním žákovským nábytkem několika velikostí a relaxačními koberečky, porůznu také tělocvičným nářadím, klavírem, pingpongovým stolem. Jejich výzdoba aktualizuje probírané učivo a dění ve třídách, soustředěny jsou zde používané učební pomůcky a zvuková reprodukční technika. V každé třídě je po jednom starším počítači využívaném hlavně k rekreaci dětí o přestávkách. V učebně školní družiny je souprava televizoru s videem. K dispozici je také další místnost využívaná jako knihovna a pracovní počítačů vybavená čtyřmi moderními PC s přístupem na Internet. Ve škole je jen jeden zpětný projektor, jeho využití nebylo v průběhu inspekce zaznamenáno.

Pro výuku vybraných předmětů má škola v podstatě dostatek učebních pomůcek. Na jejich obnovu a na postupný nákup zvukových nahrávek, výukových programů a videokazet je vzhledem k finančním možnostem školy v potřebné míře pamatováno. K dispozici jsou různé nástěnné přehledy učiva, audiokazety pro hudební výchovu, český jazyk a angličtinu, videopořady zejména pro český jazyk, matematiku a angličtinu. Při nákupu textových materiálů jsou upřednostňovány schválené učebnice, kterých tak má škola dostatek, na nákup alternativní literatury zbývá méně prostředků. Nákup učebních potřeb pro žáky dotuje zřizovatel nad rámec povinnosti. Pamatováno je také na integrované žáky, pro něž škola skladuje dostatek potřebných pomůcek, textů a dalších materiálů.

Kontrola materiálně-technického zázemí probíhá prakticky denně a poskytuje ředitelce potřebné informace. Hospitační a metodická činnost přináší validní přehled o využívání materiálních prostředků ve výuce. Obnovu a nákup učebních pomůcek plánují vyučující společně. Plánování údržby a úprav objektu se děje ve spolupráci se zřizovatelem, spolupráce s dalšími subjekty, které využívají budovu, probíhá naprosto bezproblémově. Širší veřejnost materiální vybavení školy nikterak nevyužívá.

Materiální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti umožňují realizaci přijatého vzdělávacího programu ve sledovaných předmětech a jsou celkově hodnoceny stupněm dobrý.

Vzdělávací programy

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně Úprav a doplňků čj. 25 018/98-22. Jako povinný cizí jazyk je ve čtvrtém a pátém ročníku zavedena angličtina. Rozvrh hodin pro tento školní rok i realizovaná výuka odpovídá ve všech ročnících učebnímu plánu deklarovaného vzdělávacího programu. Porušování učebních osnov ve sledovaných předmětech ve školních letech 2003/2004 a 2004/2005 nebylo zjištěno. Zápisy v třídních knihách až na drobné výjimky průkazně zachycují průběh vzdělávání. Nabídku školy rozšiřují čtyři zájmové kroužky – anglický, počítačový, keramický a mladého zdravotníka. Nepovinné předměty ani náboženství se nevyučují. Škola v přírodě organizována není, výuka plavání je zajištěna pro všechny ročníky. Pro zájemce je příležitostně organizována příprava k přijímacímu řízení na víceleté gymnázium.

Plnění učebního plánu garantuje ředitelka, která se podílí na tvorbě rozvrhů hodin a průběžně kontroluje jejich dodržování. Patřičná pozornost je věnována také naplňování učebních osnov. Každoročně ředitelka posuzuje tematické časové plány učiva všech vyučujících. Plnění osnov pak účinně kontroluje při hospitacích a při pravidelné kontrole třídních knih. Stav plnění časových plánů a případné korekce jsou také předmětem neustálé diskuse celého kolektivu.

Organizace vyučování odpovídá požadavkům školské legislativy. Dodržena je předepsaná délka vyučovacích jednotek a přestávek i počty hodin povolené žákům prvního až pátého ročníku v jednom dni a v jednom sledu. Nevhodně je z psychohygienického hlediska posunut začátek vyučování na 7:30 hod., jinak je rozvrh sestaven optimálně. Odpolední vyučování není. Řád školy byl vydán po projednání s pracovníky školy a se souhlasem pedagogické rady. Obsahuje všechna ustanovení předepsaná právní normou, včetně zásad hodnocení žáků. Dokument má celkově dobrou úroveň a kromě různých povinností se zabývá také právy žáků. Řádně jsou zajištěny dozory o přestávkách, v jídelně, popř. v době mimo vyučování. Denní provoz probíhá podle inspekčních zjištění bez problémů.

Depistáž specifických poruch učení a chování žáků provádějí ve spolupráci s ředitelkou obě další vyučující. Pro integrovanou žákyni byl vypracován individuální vzdělávací program, spolupráce s psychologickou poradnou probíhá podle potřeby a bez problémů. Zpracován je minimální program protidrogové prevence a prevence sociálně-patologických jevů. Jeho teze prolínají výukou, třídnickou prací, zájmovou a mimoškolní činností, škola se s osvětou obrací také na rodičovskou veřejnost. Informovanost rodičů je zajištěna. Až pětkrát ročně jsou svolávány rodičovské schůzky, k průběžnému předávání informací slouží žakovské knížky a notýsky. Příležitostně si škola zjišťuje postoje rodičů pomocí dotazníkové ankety. Při škole pracuje rodičovské sdružení. Zřízena je rada školy, která se v současné době transformuje podle požadavků současné legislativy. Širší veřejnost je o dění ve škole informována pomocí vývěsek v obci, příspěvky do místního rozhlasu a do místního i regionálního tisku. Vydáván je školní časopis. Informace o škole lze získat také na Internetu, k dispozici je dobře zpracovaná výroční zpráva o činnosti školy. Škola se prezentuje pořádáním vlastního plesu, příležitostných besídek, Dne matek, přípravou různých vystoupení a účastí na akcích pořádaných obcí. Bezprostřední je spolupráce s místní mateřskou školou. Značnou devizou této malé školy je její příjemné vnitřní klima.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, anglický jazyk a matematika

Hospitováno bylo u všech tří vyučujících a ve všech ročnících. Na všechny zhlédnuté hodiny byly vyučující po obsahové i organizační stránce zodpovědně připraveny. Samozřejmě byly připravené tabule a dostupné materiály a pomůcky. Plánované učivo je do jednotlivých ročníků rozvrženo v souladu s příslušnými osnovami. Učivo probírané ve zhlédnutých hodinách bylo členěno a předkládáno přiměřeně věku a zkušenostem žáků, s ohledem na obsah používaných učebnic a v náležitě logické návaznosti.

Přes chybějící kvalifikaci prokázaly všechny učitelky schopnost vést výuku bez odborných nedostatků a účelně organizovat práci žáků ve třídách s rozdílnými ročníkovými skupinami.

Materiální podpora výuky velmi dobře odpovídala stanoveným cílům. Zajištěna byla náležitá názornost. Zvolené pomůcky umožňovaly zařazovat rozmanité formy práce. Kromě učebních textů a pracovních sešitů využívaly vyučující různé pracovní listy, nástěnné přehledy učiva, stolní didaktické hry, soubory drobných předmětů, obrázky, skládky apod. Podle potřeby také zvukovou techniku, v jedné hodině počítače, jindy encyklopedie, kalkulačky, slovníky.

Organizace zhlédnutých hodin měla celkově velmi dobrou úroveň. Výuka se velkou měrou opírala o aktivní činnosti žáků. Žáci pracovali ve skupinách i samostatně a měli dostatek příležitosti k seberealizaci. Učivo bylo předáváno vždy srozumitelně a se snahou o jeho účinné procvičení a upevnění. Výklad látky byl zařazován jen v nejnútnejší míře. Některé informace žáci sami získávali z encyklopedií, slovníků nebo z dalších textů. V potřebné míře bylo pamatováno na korekci a zpětnou vazbu. Starší žáci si při matematice kontrolovali výpočty pomocí kalkulátorů, v jedné hodině českého jazyka pracovali ve dvojicích na počítačích. Výuka anglického jazyka se děla bez přílišného memorování a bez nadměrného přestupování do mateřštiny. Pestrou stavbu měly hodiny čtení. Respektováno bylo rozdílné tempo práce žáků. Slabším žákům byla věnována příležitostná individuální dopomoc. Zařazovány byly hry, drobné soutěže, společné ověřování a další formy. Méně pozornosti bylo věnováno diferenciaci úkolů vzhledem k rozdílným schopnostem žáků. Soustředění různých ročníků do společné třídy nemělo negativní vliv na účinnost zhlédnuté výuky, neboť učitelky vždy vyváženě střídaly přímou práci se všemi skupinami žáků. Psychohygienické podmínky byly dodržovány, pamatováno bylo na včasnou relaxaci. Střídáním činností, pobytem žáků na koberečích a zařazením různých forem odlehčení předcházely učitelky únavě žáků. Ojediněle však výuka zasahovala do přestávky.

Velmi dobrou úroveň měla také motivace žáků k práci. Prostoje prakticky nevznikaly. Po většinu vyučovacího času se žáci velmi aktivně zapojovali do nabízených činností. O učivo projevovali stálý zájem. Hlásili se a snažili se učitelkám vyhovět. Učitelky je vlídně povzbuzovaly a taktně hodnotily. Náměty cvičení a prací často vyplývaly ze zkušeností žáků.

Atmosféra ve třídách byla velmi příjemná a svědčila o dobrých vztazích mezi učitelkami a žáky. Projevy nekázně se vůbec nevyskytly. Celkově měly děti dostatek prostoru k vyjadřování vlastních myšlenek. Nebály se zeptat, přijít s připomínkou, s přáním. Mezi sebou, hovořily kultivovaně a bez zbytečného hluku. Učitelky je neustále vybízely k mluvním projevům. V některých hodinách ale chybělo více prostoru pro systematický rozvoj diskuse.

Ve všech hodinách bylo pamatováno na průběžné hodnocení práce žáků. Veškeré písemné projevy jsou opravovány a často i klasifikovány. Během práce se žákům dostávalo slovního hodnocení, různých pomocných bodů, hodnotících razítek, popř. známek. Jen v některých případech se mohli na hodnocení žáci společně podílet. V žákovských knížkách mají děti ze sledovaných předmětů dostatek známek.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ke zjišťování výsledků vzdělávání žáků si škola vytváří především vlastní nástroje. Dvakrát ročně zadává ředitelka ve druhém až pátém ročníku prověrky z českého jazyka a matematiky, dlouhodobě také zjišťuje úroveň čtenářských dovedností. Výstupy z těchto kontrol jsou analyzovány až k jednotlivým jevům a projednávány s příslušnými vyučujícími. Podle potřeby jsou pak realizována potřebná konkrétní opatření. Prospěch žáků je pravidelně sledován při čtvrtletních jednáních pedagogické rady. Významné signály, například náhlé zhoršení žáka, jsou diskutovány bezprostředně uvnitř sboru. Z komerčních nabídek využila škola v posledním období pouze dotazníky pro ředitele, učitele a rodiče. Podle zájmu se někteří žáci zúčastňují školních soutěží (např. Klokánek, výtvarné soutěže apod.), kde dosahují většinou průměrných umístění.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání jsou na základě zhlédnutých hodin celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina s účinností od 1. 1. 2001 vydaná obecním zastupitelstvem obce Pičín dne 16. listopadu 2000, čj. neuvedeno
2. Dodatek č. 1 ke zřizovací listině Základní školy Pičín, okres Příbram ze dne 26. května 2005, č. usnesení 5/05
3. Rozhodnutí MŠMT o zařazení Základní školy Pičín, okres Příbram, do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 12 180/01-21 ze dne 24. dubna 2001
4. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. září 2004, zpracovaný ředitelkou školy dne 1. října 2004
5. Organizační řád ZŠ Pičín, Školní rok 2004-2005 ze dne 25. srpna 2004, čj. neuvedeno
6. Provozní řád ze dne 3. září 2001, čj. neuvedeno
7. Řád školy ze dne 1. září 2004, čj. neuvedeno
8. Záznamy z jednání pedagogické rady ze školních roků 2003/2004 a 2004/2005
9. Koncepční záměry školy 2003 – 2008 ze dne 1. září 2003, čj. neuvedeno
10. Měsíční plány – květen a červen 2005
11. Pedagogičtí pracovníci na ZŠ Pičín - seznam s uvedením dosažené kvalifikace, čj. 15/2005
12. Osobní spisy všech zaměstnanců školy
13. Kritéria pro přidělování mimotarifních složek platů ze dne 1. září 2004, čj. neuvedeno
14. Plán DVPP na školní rok 2004/2005 ze dne 1. září 2004
15. DVPP 2004 (seznam akcí uskutečněných v období od srpna 2004 do dubna 2005)
16. Rozvrhy hodin pro všechny ročníky ve školním roce 2004/2005
17. Rozvrh hodin podle vyučujících pro školní rok 2004/2005
18. Třídni knihy všech tříd ve školních rocích 2003/2004 a 2004/2005
19. Třídni výkazy obou tříd ve školním roce 2004/2005
20. Záznamy o práci v zájmových útvarech ve školním roce 2004/2005
21. Katalogové listy všech žáků školy ve školním roce 2004/2005
22. Časové tematické plány učiva českého a anglického jazyka a matematiky

23. Individuální vzdělávací plán pro integrovanou žákyni
24. Vyšetření z psychologické poradny Příbram ze dne 28. ledna 2005, čj. 2004/427
25. Žákovské knížky, notýsky a písemnosti žáků
26. Inventurní kniha učebních pomůcek
27. Seznam videokazet, audiokazet, CD a počítačových programů
28. Školní preventivní program – období 2002 – 2005, datum a čj. neuvedeny
29. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004, datum a čj. neuvedeny
30. Inspekční zpráva čj. 022 258/00-2157 ze dne 12. října 2000

ZÁVĚR

Přestože ve složení učitelského sboru jsou z hlediska odborné kvalifikace mnohé nedostatky, umožňují personální podmínky plnit přijatý vzdělávací program. Sbor je stabilizovaný. Chybějící kvalifikace je v dostatečné míře kompenzována zkušeností vyučujících, zodpovědnou přípravou, zájmem o školní práci, neformální metodickou spoluprací i pozorností věnovanou dostupným formám dalšího vzdělávání pedagogů. Kontrolní a hospitační činnost ředitelky příznivě ovlivňuje postoje vyučujících. Škola je otevřena současným pedagogickým trendům. Organizace je zcela funkční.

Také materiální zázemí školy umožňuje plnit cíle deklarovaného programu. Školní budově a zařízení je věnována potřebná péče. Prostředí ve škole je příjemné a esteticky upravené. Vybavení pomůckami pro výuku sledovaných předmětů v podstatě postačuje, stejně jako prostředky didaktické techniky. Vybudováno bylo malé, ale vzhledem k počtům žáků vyhovující počítačové pracoviště s řadou programů a s přístupem na Internet. Starší počítače umístěné ve třídách však v potřebné míře neumožňují zařazování práce s výukovými programy v běžných hodinách. Schválených učebnic je dostatek. Nákup učebních pomůcek a dalších materiálních prostředků se děje v rámci omezených finančních možností školy, případně je dotován zřizovatelem.

V hodnocení zhlédnuté výuky výrazně převažovala pozitiva. Ve všech hodinách panovala velmi příjemná atmosféra. Výuka měla převážně činnostní charakter. Učivo bylo předkládáno srozumitelně a odborně správně. Pamatováno bylo na jeho dostatečné procvičení. Učitelky velmi dobře organizovaly práci žáků ve třídách s více ročníky. Žáci pracovali se zájmem a vystupovali kultivovaně. Místy byly zaznamenány rezervy v diferenciaci úkolů vzhledem k rozdílným schopnostem žáků, v některých hodinách chyběl větší prostor pro systematický rozvoj komunikačních dovedností. Porušování učebních osnov nebylo zjištěno.

Poslední inspekční zpráva z října roku 2000 byla zpracována podle odlišné metodiky. Přesto z porovnání obou inspekcí vyplývá zlepšení kvality vyučování a nárůst zájmu pedagogických pracovníků o modernizaci forem práce. Práce školy je nyní koncepčnější. Od roku 2001 změnila škola statut a je právním subjektem. Úbytek žáků v posledních letech si vyžádal snížení počtu tříd na současné dvě.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Školní inspektor a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Petr Jiroš

P. Jiroš v.r.

V Berouně dne 27. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do čtrnácti dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Politických vězňů 20, 266 01 Beroun. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 27. června 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jana Vokurková

J. Vokurková v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-07-13	b2-1061/05-5080
Rada školy	2005-07-13	b2-1062/05-5080

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.